

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Eliška Soukupová

Název práce: Setkání a jeho role v transkulturním dialogu

Oponent práce: Mgr. Petr Macek, Ph.D.

Téma a cíl práce: Diplomová práce je zaměřena na teoreticko-empirickou analýzu předpokladů a rizik transkulturního dialogu. Teoretické koncepty jsou porovnávány se studií turistického resortu v Egyptě a přístupu k dialogu ze strany jeho návštěvníků a zaměstnanců. Práce se soustředí především na problematiku orientalismu, typizační schémata a setkání „tváří v tvář“. Výzkum je založen na polostrukturovaných rozhovorech a zúčastněném pozorování.

Zaměření práce: filosofie dialogu, antropologie islámu, orientalismus, transkulturní komunikace

Jazyková a stylistická úroveň práce: Po jazykové stránce je práce zpracována na odpovídající úrovni bez většího počtu gramatických chyb a překlepů. Rušivě působí poměrně časté prohřešky proti stylistice českého jazyka (chyby ve slovosledu, vybočení z větné vazby, opakující se slova), které se objevují především v úvodních částech práce a v teoretických pasážích textu. Pro lepší srozumitelnost a sdělnost textu by bylo vhodné věnovat více pozornosti stylistické stránce textu a usilovat o co nejpřesnější použití jednotlivých jazykových prostředků.

Rozsah práce: Odpovídá požadavkům na diplomové práce, 71 stran včetně příloh.

Použitá literatura: Závěrečná bibliografie odkazuje na 40 použitých zdrojů a tím naplňuje požadavky na diplomovou práci. Vesměs se jedná o kvalitní literaturu vhodně vybranou vzhledem k tématu práce. V seznamu by ale bylo vhodné oddělit odborné monografie od internetových zdrojů. Nevhodně působí také zařazení některých online zdrojů z popularizačních stránek (dejepis.com, farnost-trebechovice.webnode.cz)

Formální stránka práce: Formální zpracování textu odpovídá požadavkům na akademické práce. Orientaci v textu ztěžuje chybějící číslování kapitol.

Celkové hodnocení a kritické poznámky: Diplomová práce je zaměřena na analýzu možnosti dialogu mezi příslušníky egyptské společnosti a lidmi přicházejícími z prostředí západní, evropské kultury. Téma práce bylo vhodně zvoleno vzhledem k výchozímu oboru transkulturní komunikace. Pozitivně hodnotím také teoretické ukotvení práce, jež zohledňuje na jedné straně perspektivu transkulturní komunikace, na straně druhé rámec teorie kultury. V transkulturní perspektivě si práce všímá východisek filosofie dialogu a zhodnocení jejích základní, zejména personalistických, principů. Z hlediska teorie kultury je práce ukotvena v perspektivě orientalismu, tedy ve snaze o přehodnocení stereotypizujícího vztahu mezi evropským Západem a Orientem. Pokus o dialog mezi těmito přístupy tak jednoznačně spadá do snahy o vytvoření specifického paradigmatu transkulturní komunikace. Takto vytvořený teoretický rámec je pak aplikován na konkrétní terénní výzkum v Egyptě.

K pozitivnímu hodnocení celkové koncepce práce je ale nutné připojit několik kritických výhrad, které se týkají především konkrétního způsobu zpracování textu, jeho „řemeslné“ stránky, která obsahuje řadu nepřesností:

- V celém textu je poměrně málo často využívaný poznámkový aparát. Souvislou a soustavnou práci s odkazovanou literaturou by bylo vhodné doložit častějšími odkazy na užívané pasáže. V této podobě působí práce s literaturou nahodilým dojmem.
- Autorka zvolila přístup propojení teoretické a praktické části textu, což je jistě legitimní. Zvolené řazení kapitol ale působí matoucím dojmem a ztěžuje orientaci čtenáře v probíraných tématech. V úvodní metodologické části se střídají teoretické pasáže s představením konkrétního egyptského kontextu. Na tomto místě by mi přišlo vhodné je výrazněji oddělit. Je také otázkou, zda by pro lepší srozumitelnost textu nebylo lepší předřadit teoretické pasáže pojednání o metodologii.
- Přes pozitivní hodnocení zvoleného teoretického rámce by mohlo být jeho výsledné zpracování propracovanější. Část textu věnovaná filosofii dialogu působí útržkovitě a mozaikovitě. Spíše než uvádění medailonků jednotlivých autorů by bylo přínosnější soustavněji a zevrubněji zpracovat hlavní témata tohoto filosofického proudu.
- Vedle tématu mezikulturního dialogu zaujímá v textu významné místo pojednání o ekonomické stratifikaci egyptské společnosti (kapitoly Rozdělený „svět“ uvnitř

jedné země a možnosti dialogu a Rozdělená společnost Egypta i mimo město El Gouna?). I když rozumím záměru autorky ukázat, že vedle kulturních a náboženských rozdílů může hrát zásadní roli ve vzájemném dialogu i ekonomická a sociální stratifikace, bylo by dobré tyto pasáže do textu organičtěji začlenit (např. věnovat sociální a ekonomické stratifikaci větší pozornost již v teoretické části práce).

- Poslední připomínka se týká výběru respondentů kvalitativního výzkumu. Respondenti jsou vybráni ze tří skupin (turisté, rezidenti a samotní Egyptané). Je otázkou, zda takto vybraný výzkumný vzorek není příliš široký a nebylo by vhodné ho více konkretizovat (např. vybrat pouze jednu ze zkoumaných skupin a té věnovat zevrubnější pozornost, případně se zaměřit u jednotlivých skupin na další, konkrétnější charakteristiky). Široce rozkročený výzkumný vzorek tak přispívá k příliš obecnému vyznění práce a ke sledování celé řady různých, do jisté míry divergentních témat (např. již zmiňovaný exkurz do ekonomické a sociální stratifikace).

Výsledné hodnocení: Diplomová práce vychází z jasně definovaného teoretického rámce, který vhodně koresponduje s přístupem oboru transkulturní komunikace. Nejvýraznější limity spatřuji v konkrétním způsobu zpracování (stylistika, práce s literaturou) a v šíři výzkumného vzorku, který je spojený s šíří probíraných témat.

Otázky oponenta práce:

- V jakém ohledu by bylo možné celkové téma práce konkretizovat a úžeji zaměřit?
- Jaké inspirace by do vašeho textu mohla přinést antropologie turismu?
- Vnímáte větší překážky dialogu na straně egyptské nebo západní společnosti?

Datum: 6. 1. 2023

Mgr. Petr Macek, Ph.D.